



Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca

Facultatea de Studii Europene

TEZĂ DE DOCTORAT

Rezumat extins

CONDUCĂTOR DE DOCTORAT

Profesor Dr. Nicolae Păun

Student-doctorand

Eyal Buvilski

2020



Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca

Facultatea de Studii Europene

**Diplomație economică interculturală și interacțiuni
între culturi în Africa Centrală după descoperirea
resurselor naturale – cazul Guineei Ecuatoriale**

Rezumat extins

CONDUCĂTOR DE DOCTORAT

Profesor Dr. Nicolae Păun

Student-doctorand

Eyal Buvilski

2020

Index

REZUMAT	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
LISTA TABELELOR	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
LISTA FIGURILOR	5
CAPITOLUL 1: INTRODUCERE	6
CAPITOLUL 2: PERSPECTIVE TEORETICE	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
2.1 CADRUL CONCEPTUAL- TEORII PRINCIPALE	15
2.2 CONCEPTE.....	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
CAPITOLUL 3: METODOLOGIE	20
3.1 PARADIGMA DE CERCETARE: ABORDAREA CALITATIVĂ.....	20
3.2 STUDIU DE CAZ.....	20
3.3 STRUCTURA CERCETĂRII.....	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
3.4 METODA DE EȘANTIONARE.....	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
3.5 PROFILUL GRUPULUI ȚINTĂ.....	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
3.6 METODA ANALIZEI DE DATE: ANALIZA CONȚINUTULUI.....	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
CAPITOLUL 4: REZULTATE	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
4.1 REZULTATE DESPRINSE DIN ÎNTREBAREA DE CERCETARE NR. 1	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
4.2 REZULTATE DESPRINSE DIN ÎNTREBAREA DE CERCETARE NR. 2.....	24
4.3 REZULTATE DESPRINSE DIN ÎNTREBAREA DE CERCETARE NR. 3	25
4.4 DISCUȚIA CU FOCUS GRUPUL.....	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
4.5 REZULTATE SUMATIVE.....	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
CAPITOLUL 5: CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI	30
5.1 CONCLUZII DESPRINSE DIN ÎNTREBAREA DE CERCETARE NR. 1	30
5.2 CONCLUZII DESPRINSE DIN ÎNTREBAREA DE CERCETARE NR. 2	30
5.3 CONCLUZII DESPRINSE DIN ÎNTREBAREA DE CERCETARE NR. 3	31
5.4 CONCLUZII CONCEPTUALE: REVIZITAREA DIPLOMAȚIEI ECONOMICE INTERCULTURALE ÎN AFRICA CENTRALĂ.....	
	ERRO
	R! BOOKMARK NOT DEFINED.
5.5 IMPLICAȚII PRACTICE ȘI RECOMANDĂRI.....	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
5.6 LIMITELE CERCETĂRII.....	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
5.7 CONTRIBUȚII LA STADIUL ACTUAL AL CERCETĂRII.....	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
5.8 CERCETĂRI VIITOARE.....	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.

ANEXA I: INDEXUL GENERAL AL TEZEI	38
REFERINȚE.....	41

DIPLOMAȚIE ECONOMICĂ INTERCULTURALĂ ȘI INTERACȚIUNI ÎNTRE CULTURI ÎN AFRICA CENTRALĂ DUPĂ DESCOPERIREA RESURSELOR NATURALE – CAZUL GUINEEI ECUATORIALE

Rezumat

La mijlocul anilor 1990, atitudinea comunității internaționale față de Guinea Ecuatorială (GE) s-a schimbat în mod dramatic. Descoperirea petrolului și gazelor pe teritoriul său a transformat GE dintr-o țară săracă și marginalizată într-una cu potențial economic.

GE depindea odinioară de ajutor extern, până la descoperirea resurselor sale naturale, care a condus la o creștere revoluționară a cheltuielilor guvernamentale și a oportunităților economice atractive.

Factorii internaționali au căutat să profite de creșterea economică pregnantă. Statele au implementat strategii de diplomație culturală, avertizându-i pe decidenții locali cu privire la modificările care se impun în comportamentul internațional al GE.

Implementarea planului economic al GE continuă cu efortul guvernului de a consolida sentimentul regăsit de mândrie și de a contura o identitate națională. GE și-a intensificat activitatea diplomatică, inclusiv printr-o implicare activă în foruri internaționale.

Prezenta cercetare se concentrează asupra relațiilor internaționale ale GE, înainte și după schimbările economice, și interacțiunilor culturale din Africa Centrală cu factori internaționali. Vizând perspectiva locală, cercetarea îmbogățește stadiul actual al cunoașterii cu privire la situația din GE și procesele decizionale. Concluziile cercetării și modelul de diplomație economică interculturală pentru Africa Centrală care rezultă din acestea le vor fi de folos factorilor diplomatici și din lumea afacerilor în vederea consolidării unei strategii solide pentru regiune.

Cercetările și colectarea datelor au avut loc în GE și s-au desfășurat printr-o abordare calitativă care a inclus interviuri semi-structurate amănunțite, analize de documente istorice și contemporane, precum și un focus grup. Analiza datelor s-a bazat pe teorii bine fundamentate. Grupul țintă a inclus participanți cu funcții-cheie în guverne din trecut și în cel actual, decidenți cu experiență din organizații internaționale și angajați cu experiență ai statului.

Rezultatele oferă noi perspective asupra istoriei și vieții țării înainte și după descoperirea petrolului. Acestea descriu contextul cultural al regiunii și caracterizează mediul diplomatic și de afaceri modern.

Concluziile cercetării elucidează considerațiile decidenților și trăsăturile unice ale regiunii. Cercetarea adaugă o perspectivă central-africană la stadiul actual al cunoașterii din domeniul relațiilor internaționale și oferă instrumente menite a fi utilizate atât de actorii central-africani, cât și de cei internaționali.

Cuvinte-cheie: diplomație economică, relații internaționale, diferențe interculturale, Guinea Ecuatorială, Africa Centrală, resurse naturale, economie interculturală

Lista tabelelor

Tabelul 2.1	Structura cercetării...21
Tabelul 4.1	Schimbări petrecute în GE după descoperirea petrolului și gazelor...24
Tabelul 4.2	Trăsăturile unice ale mediului cultural și economic al GE...24
Tabelul 4.3	Relațiile economice interculturale dintre GE și comunitatea internațională...25
Tabelul 4.4	Teme și categorii rezultate din discuțiile cu focus grupul...26

Lista figurilor

Figura 1.1	Cadrul conceptual – un model vizual...18
Figura 5.1	MIEDCA – Model de diplomație economică interculturală în Africa Centrală...33

CAPITOLUL 1: INTRODUCERE

La mijlocul anilor '90, atitudinea comunității internaționale față de Guineea Ecuatorială (GE) s-a schimbat radical. GE s-a transformat dintr-o țară săracă, abordată marginal de agenda politică, într-un actor influent în politica africană și un punct de atracție economică. Statele și organizațiile internaționale care nu îi acordaseră atenție GE în trecut au început să-și concentreze eforturile în direcția creșterii nivelului relațiilor diplomatice și economice cu aceasta.

De la câștigarea independenței față de Spania, în 1968, până la descoperirea petrolului și gazelor la mijlocul anilor '90, GE a trecut prin ani de pauperitate și dependență de ajutor străin. La mijlocul anilor '90 au fost descoperite zăcăminte importante de petrol și gaze, iar viața din țară s-a schimbat radical. Cea mai săracă țară din Africa a devenit în scurt timp al treilea cel mai mare exportator de petrol de pe continent. În noile circumstanțe economice, GE înregistrează cel mai mare Produs Intern Brut (PIB) pe cap de locuitor din Africa. Progresele economice rapide au început să se manifeste în toate aspectele vieții, iar sentimentul național a devenit optimist. După descoperirea resurselor sale naturale, statul mic și marginalizat și-a atins un nou potențial de cooperare economică cu mulți actori internaționali.

GE, o țară cu doar 1.2 milioane de locuitori, și-a câștigat independența față de Spania în 1968, după 190 de ani de stăpânire colonială, și este singura țară vorbitoare de spaniolă de pe continentul african. Populația Guineei are amintiri plăcute din timpul colonizării de către Spania și s-a resemnat în fața regimului dictatorial violent care a marcat primul deceniu de independență. Până la descoperirea resurselor naturale, statul se afla într-o stare de pauperitate profundă și nu putea să le ofere servicii publice esențiale propriilor cetățeni. Descoperirea resurselor naturale a schimbat radical situația economică și conducerea țării, cu ajutorul organizațiilor internaționale, și a dus la formularea Planului Național de Dezvoltare Economică și Socială „Orizont 2020” (African Development Bank, 2013). Datorită veniturilor naționale aflate în creștere vertiginoasă, guvernul a început să investească în infrastructura civilă și publică, precum și în sectorul militar și cel de securitate.

Investițiile importante în infrastructură și bugetul tot mai mare dedicat sectorului public sunt evidente pentru orice vizitator al țării. Creșterea veniturilor statului, investițiile masive în infrastructură și cerințele pieței în expansiune au creat oportunități economice majore, noi și atractive pentru state și actori ai mediului de

business. Astfel, situația sa unică a obligat GE să-și modifice comportamentul în cadrul sistemului internațional. Prezenta cercetare încearcă să exploreze diferitele considerente și interese din noul proces de integrare a GE în sistemul internațional.

Pentru a înțelege considerentele și motivele conducerii, această cercetare a folosit teorii din domeniul relațiilor internaționale, îndeosebi Realismul. Realistii privesc natura umană ca fiind baza înțelegerii relațiilor internaționale, grație ideii conform căreia natura umană acționează așa încât să-și promoveze doar propriile interese. Realismul antropomorfizează statele și presupune că acestea acționează, la rândul lor, doar pentru a-și promova interesele proprii (Wohlforth, 2016).

Descoperirea resurselor naționale și schimbările economice care au urmat au condus la o schimbare a atitudinii comunității internaționale față de GE. Statele au început să își exercite influența folosind instrumente de diplomatie economică, pentru a-și spori nivelul de implicare în procesele economice care au loc în țară. Noile oportunități economice din Africa Centrală care rezultă din descoperirea resurselor naturale reprezintă un punct de atracție pentru diferiți actori internaționali, inclusiv pentru cei din lumea afacerilor (World Bank, 2020).

Teoriile privind dependența și sistemul global oferă explicațiile necesare și ajută la înțelegerea proceselor economice derulate între statele centrale și cele periferice (Wallerstein, 2012). Cercetarea de față a utilizat aceste teorii pentru o mai bună înțelegere a relațiilor economice dintre GE și alți actori instituționali, dar și pentru a clarifica considerentele și motivația părților implicate.

Interacțiunile dintre culturi care se petrec la nivel local și în afara Africii Centrale pot da naștere la neînțelegeri și la erori de judecată izvorâte din necunoașterea diferențelor culturale și intereselor diferite ale fiecărui actor. Pentru a explica fenomenele culturale și a înțelege mai bine componenta culturală a relațiilor, cercetarea utilizează teoria dimensiunilor culturale a lui Hofstede (Hofstede, 2011) și teoriile sale ulterioare privind valorile umane (Schwartz, 2012) și indicatorul dimensiunilor culturale (Ronen și Shenkar, 2017).

Obiectul cercetării

Cercetarea s-a concentrat asupra relațiilor dintre GE și comunitatea internațională înainte și după descoperirea resurselor naturale. Descoperirea resurselor naturale a dus la schimbări economice și sociale profunde în țară, transformând-o într-un punct de interese comerciale ale mai multor actori internaționali. Cercetarea s-a

concentrat asupra încercărilor de a înțelege diferența în materie de atitudine globală față de GE după schimbarea radicală a situației sale economice, și asupra aspectelor interculturale izvorâte din interacțiunile la nivel internațional în Africa Centrală.

Cercetările s-au realizat în GE și au inclus interviuri cu decidenți actuali și din trecut la nivel ministerial, funcționari experimentați din domeniul public și reprezentanți ai agențiilor ONU care operează în țară. Studiul a inclus și analize de document efectuate pe materiale din arhivele naționale și analize a focus grupului menite a valida informațiile și a aduce în discuție perspective suplimentare ale unei populații diferite.

Interesul cercetătorului

Interesul nostru față de această cercetare s-a dezvoltat de-a lungul ultimelor două decenii, datorită implicării noastre în diplomație și relații internaționale, ca fost membru al Serviciului Diplomatic Israelian și, în prezent, în calitate de consultant în domeniul afacerilor pentru guverne și organizații internaționale în Africa. Am observat diferențe majore între modul în care populația din mediile mai slab dezvoltate își percepe propria condiție, comparativ cu felul în care lucrurile sunt percepute în regiunile mai dezvoltate.

Multe state africane se simt exploatare de statele mai dezvoltate, fie ele europene, care au stăpânit regiunea în trecut, sau puteri noi precum SUA sau China (Terreblanche, 2014). Teoriile dependenței și sistemului global (Wallerstein, 2012; Amin, 2015) descriu aceste fenomene și oferă explicații cu privire la situația economică și politică ce rezultă din relațiile de dependență între lumea dezvoltată și continentul african. Mulți africani consideră că soarta lor ar fi trebuit să fie complet diferită. Aceste popoare africane consideră clima tropicală, solul bun și fertil și varietatea bogățiilor naturale ca fiind factori care ar fi trebuit să facă din Africa un continent dinamic și atrăgător.

Cu toate acestea, conform Băncii Africane pentru Dezvoltare (2020), situația economică pe continentul african încă nu este încurajatoare. Mulți locuitori continuă să sufere de sărăcie extremă. În pofida creșterii de care se bucură mai multe țări, scăderea ratei sărăciei și a indicilor inegalității s-au înregistrat doar în câteva cazuri. Investițiile în educație și formare profesională în Africa sunt cele mai scăzute din lume. Nu există destulă forță de muncă înalt calificată care să susțină creșterea

economică scontată, iar strategiile de educație și formare la nivel național trebuie să fie conturate.

Îmbunătățirea situației economice pe continent și creșterea standardului de viață al locuitorilor necesită o implicare mai consistentă a guvernelor în procesele economice. Guvernele îndeplinesc atât un rol de reglementare, cât și unul de partener în relațiile dintre sectorul public și cel privat (African Development Bank, 2020).

Pe continent, regiunea Africii Centrale este considerată ca fiind în mod deosebit vulnerabilă. GE, pe care am ajuns să o cunoaștem îndeaproape în ultimul deceniu, reprezintă un exemplu important al unei țări care a cunoscut schimbarea de atitudine a comunității internaționale doar atunci când s-a înregistrat o modificare a situației sale economice. Atunci când a fost descoperit petrolul, iar noul potențial economic a devenit evident, multe țări și alți actori internaționali au căutat să închege relații mai strânse cu GE și să profite de creșterea vertiginoasă prilejuită de petrol.

Experiența personală cu decidenți din GE ne-a oferit ocazia unică de a observa prin experiență directă procesele economice și sociale pe care societatea guineeană le-a traversat de la descoperirea petrolului. Am avut, de asemenea, șansa să înțelegem considerentele decidenților și modul în care aceștia percep implicarea străină în regiune.

Statele interesate au pus în aplicare o strategie de diplomatie economică ce nu a fost pe deplin înțeleasă de către decidenții din Africa Centrală. Interacțiunile dintre localnici și străini, precum și aspectele culturale ale acestora, creează un mediu de lucru care trebuie să fie înțeles de oricine încearcă să aibă o activitate de succes în regiune.

Africa Centrală are un potențial economic important, iar această cercetare intenționează să ofere instrumente tuturor părților implicate, pentru a mai bună înțelegere a modului de gândire și a intereselor fiecărei părți. Fără îndoială, sporirea gradului de implicare în economie și de responsabilitate socială a comunității internaționale va conduce la o mai bună realizare a potențialului economic al Africii Centrale. Acest lucru va genera o îmbunătățire atât de necesară a nivelului de trai al populației.

Poziția cercetătorului

Prezenta cercetare vizează diplomația economică interculturală în Africa Centrală, prin intermediul cazului GE, fără a încerca să analizeze, laude sau critice

politica externă a GE sau comportamentul acesteia pe plan intern. GE este expusă criticilor la nivel internațional cu privire la diferite chestiuni privind activități ale guvernului și conducerii, prioritățile naționale, aspecte legate de integritate, transparență, etică, drepturile omului și altele. Acestor critici li se răspunde direct de obicei de către stat, prin diferite canale de comunicare (Government of Equatorial Guinea, 2020). Cu toate acestea, GE servește drept exemplu pentru alte state central-africane în mai multe privințe, precum planificarea economică, diplomația și comportamentul internațional.

Pe parcursul acestei cercetări s-a încercat să se înțeleagă motivele și interesele statului și să se analizeze implicarea diplomatică și economică a actorilor internaționali în regiune.

Una dintre provocările metodologice cu care se confruntă cercetarea calitativă este conturarea, pe de-o parte, a angajamentului armonios, integrării și empatiei, iar pe de altă parte, a unei atitudini detașate și a gândirii critice (Shkedi, 2003). În această cercetare, participanții sunt reprezentanți guvernamentali la nivel înalt, din trecut și prezent. Experiența cercetătorului în privința consultării guvernului, familiaritatea sa cu mediul și constrângerile participanților, precum și perspectiva mai puțin subiectivă a unui consilier extern, au conturat o poziție corespunzătoare pentru efectuarea cercetării.

De asemenea, scopul descrierii calitative este de a-l aduce pe cititor în mediul supus observației. Intenția acestei teze este de a prezenta date bogate și descriptive, astfel încât cititorul să dobândească o înțelegere mai bună a evenimentelor economice și politice actuale din GE. Sub aspect metodologic, acest lucru implică învățarea, de către cercetător, a limbii informatorilor, inclusiv a limbajului corporal și a altor gesturi (Patton, 2015). În cercetarea de față, faptul că am lucrat în GE în ultimul deceniu s-a dovedit a fi foarte util în vederea accesării și interpretării datelor colectate pentru studiu. Intenția participanților – care include gesturi corporale, nuanțe în utilizarea limbajului, dialecte etnice – a fost bine înțeleasă și a ajutat la creionarea unei imagini complete reflectate în concluziile cercetării.

Limitele stadiului actual al cunoașterii

Cercetarea deschide o fereastră către perspectiva unică a populației din GE și, prin intermediul acesteia, către mediul cultural și economic dominant din Africa Centrală.

Faptele istorice sunt documentate cu precizie în majoritatea surselor din literatură, dar interpretarea locală a evenimentului lipsește aproape întotdeauna. De aceea, este dificil de înțeles din literatura existentă cum este percepută și interpretată realitatea de către locuitori. Este nevoie de informații suplimentare despre cultura central-africană și caracteristicile acesteia (Ronen și Shenkar, 2017). Cercetarea de față își propune să ofere date suplimentare despre normele și valorile unice ale culturilor regionale, care sunt necesare în vederea comparării suplimentare a societăților și culturilor naționale. Cercetarea noastră contribuie la stadiul actual al cercetării privind obiceiurile regionale, permițând folosirea mai adecvată a modelelor culturale și antropologice actuale din regiunea Africii Centrale.

În accepțiunea lui Soobramanien (2011), nu există cercetări suficiente privind diplomația economică în Africa Centrală, în epoca post-colonială, ceea ce explică deficiențele în stadiul actual al cercetării. Implicarea economică și politică a țărilor dezvoltate în regiune și relațiile de dependență dintre țările centrale și cele periferice, precum și exprimarea acestora în Africa Centrală, nu au fost încă explorate minuțios. Cercetarea de față are drept scop să ofere interpretarea situației din perspectiva popoarelor central-africane.

Obiectivele cercetării

Scopul cercetării este dezvoltarea unui model de diplomație economică interculturală pentru GE, cu recomandări bazate pe trăsăturile unice ale țării.

Acest model poate fi folosit în întreaga regiune central-africană și se pliază pe numeroasele similitudini dintre statele și popoarele din regiune.

Obiectivele de cercetare secundare sunt:

1. Descrierea contextului istoric și cultural al GE, precum și a schimbărilor intervenite de la momentul descoperirii petrolului și gazelor;
2. Definirea caracteristicilor unice ale mediului cultural și de afaceri al GE moderne;
3. Înțelegerea relațiilor economice interculturale dintre GE și comunitatea internațională.

Întrebarea de cercetare principală

Care ar putea fi componentele unui model de diplomație economică interculturală pentru Africa Centrală (în cazul Guineei Ecuatoriale)?

Întrebări de cercetare secundare:

1. Ce schimbări s-au petrecut în GE după descoperirea resurselor naturale?
2. Care sunt trăsăturile unice ale mediului cultural și economic al GE moderne?
3. Care sunt relațiile economice interculturale dintre GE și comunitatea internațională?

Pentru a înțelege considerentele și comportamentul statului, este esențial să-i explorăm istoria și cultura. Prima întrebare de cercetare îndeamnă la culegerea datelor despre situația pre-colonială, schimbările sociale din era colonizării de către Spania și procesele actuale din țară și societate. Utilizarea acestor informații explicitează interesele statului în perioada post-colonială, înainte și după descoperirea petrolului.

Datele culese pentru cea de-a doua întrebare de cercetare descriu trăsăturile unice ale mediului de afaceri și cultural din GE, folosind informații și date obținute din surse locale, în coroborare cu literatura de specialitate. Această definiție este cât se poate de autentică și nu se lasă afectată de stigmate și prejudecăți față de regiune.

Cea de-a treia întrebare de cercetare conduce la culegerea datelor necesare din surse locale, pentru a descrie rolul GE în sistemul internațional, la nivel global și regional, înainte și după descoperirea resurselor naturale. Informația ne permite să descriem interesele economice ale diferitelor părți implicate și modul în care GE interpretează comportamentul și implicarea factorilor internaționali în regiune.

Structura tezei

Primul capitol parcurge cea mai recentă și relevantă literatură de specialitate în domeniu. Acest capitol începe cu prezentarea teoriilor folosite în cercetare în vederea înțelegerii fenomenelor și proceselor. Capitolul explorează apoi literatura relevantă cu privire la locul Africii în sistemul internațional, istoria și economia sub-regiunii central-africane și GE. Sinteza continuă cu schimbările de mediu intervenite de la finalul perioadei coloniale. Capitolul vizează diplomația modernă, diplomația economică și diplomația culturală. În încheiere, capitolul se oprește asupra interacțiunilor interculturale din Africa Centrală, alături de chestiuni legate de economia și comunicarea interculturală.

Capitolul al doilea descrie metodologia folosită pentru realizarea cercetării. Capitolul explică motivele pentru care s-a ales abordarea calitativă și indică structura cercetării, procesul de colectare a datelor și metoda analizei de date. Grupul țintă a

fost selectat cu atenție, iar capitolul detaliază diferitele considerente care au stat la baza acestui fapt, precum și procesul de selecție.

Capitolul al treilea prezintă rezultatele desprinse din interviurile detaliate, analizele de document și discuțiile cu focus grupul, și le împarte pe acestea în mai multe teme și categorii. Rezultatele sunt prezentate în conformitate cu întrebările de cercetare. Rezultatele indică perspectiva locală a informatorilor. Unul dintre cele mai importante puncte tari și elemente de originalitate ale cercetării rezidă în faptul că aceasta le oferă o platformă decidenților locali, prin care ei au prezentat propria interpretare a evenimentelor și perspectivele lor unice.

Capitolul al patrulea include o discuție asupra rezultatelor. Acest capitol prezintă interpretarea rezultatelor oferită de cercetător, precum și o tentativă de a explica motivul pentru care s-au atins aceste rezultate. Se examinează legătura dintre rezultate și literatura de specialitate, iar concluziile sunt analizate în conformitate cu aceasta.

Capitolul al cincilea prezintă, în concordanță cu întrebările de cercetare, concluziile care au rezultat din discuția asupra rezultatelor. Concluziile cercetării au favorizat dezvoltarea unei strategii bazate pe dovezi privind o politică economică interculturală destinată regiunii central-africane.

Importanța cercetării

Cercetarea și concluziile acesteia sunt deosebit de importante pentru actorii internaționali care se află în contact cu regiunea central-africană și pentru cei care identifică acolo un potențial economic pe care doresc să îl exploreze. Cercetarea vine în sprijinul teoriilor actuale ale relațiilor internaționale și oferă instrumente practice pentru actorii care operează în regiune. Concluziile cercetării vor servi drept instrumente utile în vederea formulării unei strategii pentru desfășurarea unei activități corespunzătoare în zonă. Diferite țări, îndeosebi europene, recunosc potențialul economic inherent regiunii central-africane și caută să își dezvolte cooperarea cu guvernele locale. Cercetarea le va fi utilă statelor europene, îndeosebi celor care au dominat regiunea în trecut, deoarece acestea vor afla în ce fel localnicii înțeleg și interpretează istoria colonială colectivă. Cercetarea le oferă instrumente și recomandări practice companiilor în vederea formulării unei strategii de marketing și pătrunderii pe piețele locale, inclusiv mijloace de abordare a legăturilor cu oficialii guvernamentali. Cercetarea este unică în comunitatea autorului, deoarece oferă o

viziune asupra perspectivelor localnicilor și interpretărilor pe care aceștia le oferă evenimentelor istorice și proceselor actuale. Cercetarea îmbunătățește instrumentele culturale existente, pentru o mai bună înțelegere a normelor și valorilor culturale ale regiunii, și favorizează o apreciere mai precisă a culturilor naționale din Africa Centrală.

Cuvinte-cheie: diplomație economică, relații internaționale, diferențe interculturale, Guineea Ecuatorială, Africa Centrală, resurse naturale, economie interculturală

CAPITOLUL 2: PERSPECTIVE TEORETICE

2.1 Cadrul conceptual- teorii principale

Teoriile dependenței și sistemului internațional

Aceste teorii explică fenomenele economice din pricina cărora țările din Africa Centrală, în ciuda abundenței resurselor naturale, rămân sărace și mai puțin dezvoltate. Fenomenul a fost definit mai întâi de Prebisch și Singer (Dosman, 2008). Aceștia au descris un mecanism în care țările sărace exportă materii prime în țări dezvoltate, iar ulterior le re-achiziționează cu valoare adăugată, la un cost superior. Economiiștii au propus diferite soluții la această problemă, iar din această teorie s-au dezvoltat teoriile sistemului global și globalizării (Amin, 2014). Immanuel Wallerstein descrie importanța componentei de muncă și ascensiunea capitalismului. Țările din Europa de Vest au profitat de sfârșitul epocii feudale, pentru a-și extinde influența economică în lume și a răspândi revoluția industrială și capitalismul. Conform lui Wallerstein, capitalismul este organizat în jurul diviziunii muncii la nivel regional și non-statal. În teoria sistemului global întâlnim trei dimensiuni – centru, periferie și diviziunea muncii – iar această teorie este caracterizată ca fiind o unitate în care există o diviziune a muncii și o varietate de sisteme culturale, care creează mecanisme ce împart valoarea adăugată de la centru spre periferie (Wallerstein, 2012).

Realismul

Teoria realismului ajută la înțelegerea comportamentului președintelui Guineei Ecuatoriale pe scena relațiilor internaționale. Teoria explică nevoia statului de a acumula putere, considerentele și comportamentul liderilor. Realismul privește natura umană ca fiind baza înțelegerii relațiilor internaționale, în virtutea percepției că omul lucrează pentru a-și promova interesele. Acțiunile liderilor și comportamentul statelor pot fi înțelese ca atare (Frei, 2016). Conform lui Schweller (2009), realiștii neoclasici evocă un lanț causal cu trei faze: variabila independentă (puterea relativă a statelor în sistemul internațional anarhic), variabila mediatoare (factorul de transmisie care filtrează presiunile sistemice) și variabila dependentă (rezultatele politicii externe).

Modelul lui Hofstede și evaluarea interculturală

Modelul lui Hofstede și dezvoltările ulterioare ale acestuia permit compararea culturilor și explică diferite fenomene comportamentale pe baza diferențelor culturale. Hofstede descrie șase dimensiuni culturale pe baza cărora pot fi comparate diferite culturi naționale (Hofstede, 2011). Bazându-se pe teoria lui Hofstede, cercetătorul Shalom Schwartz a dezvoltat teoria valorilor umane de bază, care permite măsurarea relației cu cele mai larg acceptate valori universale din culturi diferite (Schwartz, 2012). Aceste teorii au servit drept bază pentru cartografierea culturală a lumii (Ronen și Shenkar, 2017). Folosirea acestor teorii în cercetare va ajuta la definirea trăsăturilor culturii locale și va permite analiza și înțelegerea interacțiunilor culturale care intervin în Guineea Ecuatorială.

2.2 Concepte

Cultură: Cultura are multe definiții, toate descriind un fenomen colectiv care poate fi asociat cu diferite colectivități compuse dintr-o mulțime de indivizi. Prezenta cercetare se bazează pe definiția lui Hofstede, conform căreia cultura este programarea colectivă a minții care îi diferențiază pe membrii unui grup sau a unei categorii de oameni de alții (Hofstede, 2011).

Diferențe dintre culturi: Diferențe în materie de tradiții, norme, credințe și valori care diferă în funcție de națiune, popor, grup etnic și vorbitori de limbi diferite. Diferențele dintre culturi provoacă o percepție diferențiată a realității de către indivizi în situații diferite, deoarece interpretarea situațiilor de către indivizi depinde de fundamentele lor culturale (Hofstede și Bond, 1988).

Economie interculturală: Domeniu de cunoaștere al economiei care examinează relația dintre cultură și rezultate economice. Economia interculturală caută să ofere explicații la întrebări precum de ce națiunile cu trăsături similare înregistrează performanțe economice diferite, și de ce cooperarea economică este validă între anumite țări dar s-ar putea confrunta cu dificultăți cu alte țări. Componenta culturală ar trebui să fie inclusă în analiza economică pentru a se evita interpretarea deficitară a evenimentelor (Rongxing, 2012).

Africa Centrală: Sub-regiunea Africii Centrale include 11 țări care formează Comunitatea Economică a Statelor Central-Africane (CESCA). Statele din regiune sunt apropiate de ecuator și se află în bazinul hidrografic al fluviilor Congo și Chari, având trăsături economice, demografice și culturale asemănătoare, precum și o istorie similară (UN Economic Commission for Africa, 2020).

Guinea Ecuatorială: Singura fostă colonie spaniolă din Africa, o țară de dimensiuni mici, cu 1.2 milioane de locuitori. Și-a câștigat independența în 1968 și a cunoscut o serie de crize politice și economice. Guinea Ecuatorială era considerată una din cele mai sărace țări din lume. La mijlocul anilor '90, s-au descoperit zăcăminte importante de petrol și gaze, iar țara a trecut prin transformări socio-economice. Atitudinea comunității internaționale față de această țară s-a schimbat, de asemenea, în mod radical (African Development Bank, 2013; Frynas, 2004).

Descoperirea resurselor naturale: Un eveniment deosebit de important pentru orice economie, îndeosebi pentru o țară de mici dimensiuni din Africa Centrală. Regiunea central-africană este bogată în resurse naturale, iar descoperirea a dus la schimbări profunde în economie (Soobramanien, 2011). În cea de-a doua jumătate a secolului XX și la începutul secolului XXI, resursa cea mai influentă pentru economiile central-africane a fost petrolul. Economia Guineei Ecuatoriale a fost afectată în mod semnificativ de descoperirea petrolului și a gazelor pe teritoriul său (Frynas, 2004).

Societate tribală: În antropologie, tribul este definit ca un grup social uman, o identitate socială care nu reprezintă o entitate politică. O societate tribală este compusă din diferite grupuri etnice cu o anumită coeziune socială și caracteristici unice. În Africa Centrală, granițele statelor au fost trasate de puterile coloniale europene, fără a se ține cont de spațiile locuite de triburi, astfel încât mai multe grupuri etnice trăiesc sub o identitate politică uniformă (Austen și Headrick, 1983).

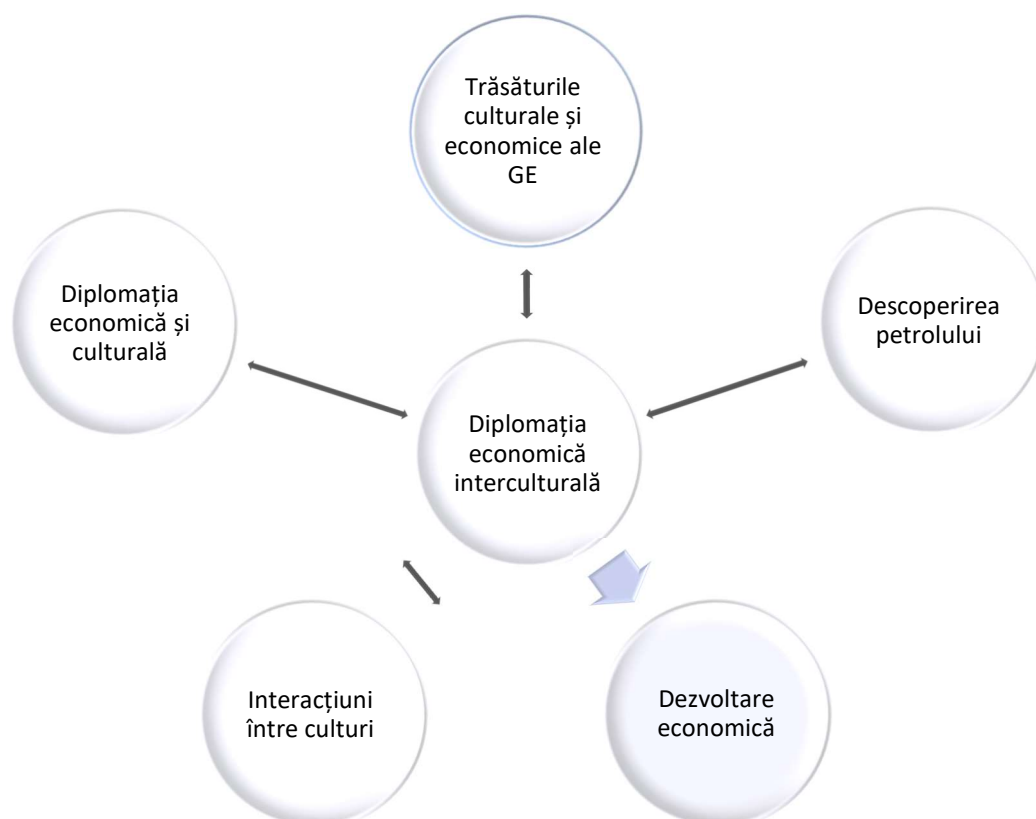
Postcolonialism: Perioada istorică de după încetarea colonialismului occidental în Africa. Postcolonialismul reprezintă o denumire generică a sistemului de teorii care vizează moștenirea locală din timpul și de după eliberarea de sub stăpânirea colonială a europenilor, formarea unei identități naționale și modul în care popoarele și indivizii care au trăit sub stăpânire colonială și-au regândit identitatea (Young, 2016). Prezenta

cercetare folosește o definiție largă a postcolonialismului, care include și relațiile cu actorii internaționali, după ce statele din Africa Centrală și-au dobândit independența.

Diplomație economică: Diplomația economică reprezintă utilizarea mai multor instrumente economice pentru a promova interese naționale. Definiția diplomației economice include toate activitățile economice internaționale ale statelor, inclusiv comerțul, impozitarea și politicile vamale, împrumuturile, investițiile, ajutorul străin, acordurile și tratatele, ș.a.m.d. (Bayne și Woolcock, 2017).

Figura 1.1

Cadrul conceptual – un model vizual



Modelul vizual ilustrează modul în care conceptele interacționează și formează o bază a cunoașterii pe care se sprijină modelul diplomației economice interculturale în Africa Centrală. La nivelul de bază, se impune recunoașterea ideilor din domeniile diplomației economice și economiei interculturale, pentru înțelegerea comportamentului statelor și provocărilor presupuse de activitatea într-un mediu cultural diferit. Înțelegerea acestor provocări necesită o definiție a culturii și a

diferențelor interculturale. Cercetarea s-a desfășurat în GE, astfel că aceasta impune cunoașterea regiunii. Cercetarea s-a concentrat asupra perioadei postcoloniale, când statele din regiune au început să-și clădească legături cu actorii internaționali și să-și creeze o identitate națională, în pofida faptului că erau tribale. Descoperirea resurselor naturale reprezintă un eveniment decisiv în cadrul căruia examinăm relațiile internaționale din Africa Centrală.

În fine, cercetarea va genera un model de diplomație economică interculturală pentru Africa Centrală, bazat pe perspectiva locală și pe interpretarea proceselor și evenimentelor. Obiectivele acestei cercetări pot fi atinse prin utilizarea metodelor calitative multi-etapizate (Strauss și Corbin, 2015). Capitolul următor descrie considerentele metodologice pe care s-a bazat cercetarea și procesul de colectare a datelor în Guinea Ecuatorială.

CAPITOLUL 3: METODOLOGIE

3.1 Paradigma de cercetare: abordarea calitativă

Cercetarea se bazează pe abordarea calitativă, cu utilizarea unui studiu de caz. Paradigma de cercetare calitativă permite înțelegerea experiențelor personale, a acțiunilor și motivelor, în detrimentul examinării teoriilor sau rezultatelor existente (Hays și Wood, 2011). Cu alte cuvinte, cercetarea calitativă încearcă, în principiu, să înțeleagă în profunzime maniera în care indivizii percep și interpretează lumea conținutului din perspectiva participantului (Weil, 2005).

Experiența proprie, lucrând pentru guvernul Guineei Ecuatoriale timp de mai bine de zece ani, ne-a învățat că în această regiune, localnicii pun mare preț pe legăturile personale. Așadar, metoda de colectare a datelor bazată pe interacțiunea interpersonală se pliază foarte bine pe mentalitatea locală. Datele au fost culese prin interviuri detaliate semi-structurate, analize de document și discuții cu focus grupul. Interviurile au fost derulate cu reprezentanți cu experiență ai guvernului Guineei Ecuatoriale care au fost activi în deceniile recente, precum și cu actori-cheie din mediul economic al țării. Cercetarea a examinat documente oficiale care atestă procesele decizionale ale țării ca urmare a descoperirii petrolului și gazelor, precum și date de la organizații internaționale.

3.2 Studiu de caz

Deoarece această cercetare și-a propus să exploreze contextul istoric și cultural al Guineei Ecuatoriale pentru a dobândi o cunoaștere a diplomației economice interculturale după descoperirea petrolului, abordarea a condus la alegerea unui studiu de caz. Studiul de caz presupune că este posibil să se investigheze un caz aparte și, astfel, să se cunoască un întreg grup. Studiul de caz este caracterizat, printre alte definiții, ca fiind un studiu ale cărui limite sunt determinate de timp, loc și participanți (Sabar-Ben Yehoshua, 1990).

Yosifon (2016) descrie parcursul unui studiu de caz în care datele sunt colectate pe teren. Cercetătorul analizează apoi și încearcă să înțeleagă acțiunile întreprinse de subiecți, iar în final identifică tiparele care oferă o mai bună înțelegere a

unui fenomen. Robert Stake (2005) a dezvoltat o tipologie pentru trei feluri de studii de caz – studiul de caz intern, studiul de caz instrumental și studiul de caz colectiv. La fel ca în tipologia lui Stake, în cercetarea de față, studiul de caz începe cu înțelegerea proceselor decizionale din Guineea Ecuatorială și realitățile acesteia, iar concluziile privesc procesul decizional în Africa Centrală și, prin urmare, procesele diplomației economice interculturale din regiune.

3.3 Structura cercetării

Cercetarea a implicat trei etape. Tabelul 2.1 ilustrează structura cercetării care a determinat acest studiu și prezintă diferitele etape ale cercetării și instrumentele de cercetare utilizate în fiecare dintre acestea.

Tabelul 2.1

Structura cercetării

Etapă	Scop	Instrumente de cercetare	Grup țintă	Analiza datelor
1	Descrierea proceselor istorice, economice și diplomatice	Interviuri semi-structurate. Analize de document.	12 intervievați. Nivel ministerial, funcționari cu experiență din sectorul public.	Analiză de conținut
2	Examinarea relațiilor economice-interculturale dintre GE și comunitatea internațională.	Interviuri semi-structurate. Analize de document.	12 intervievați. Nivel ministerial, funcționari cu experiență din sectorul public.	Analiză de conținut

3	Definirea trăsăturilor unice ale mediului cultural și de afaceri din EG modernă.	Interviuri semi-structurate.	12 intervievați. Nivel ministerial, funcționari cu experiență din sectorul public.	Analiză de conținut
4	Dezvoltarea unui model funcțional pentru Africa Centrală.	Interviuri semi-structurate. Discuție cu focus grup.	12 intervievați. 5 participanți la focus grup.	Analiză de conținut

3.4 Metoda de eșantionare

În cercetarea calitativă, scopul cercetării joacă un rol esențial în selectarea unei strategii de eșantionare corespunzătoare. Patton (2015) propune câteva opțiuni privind alegerea unui eșantion potrivit: 1. Alegerea celor mai reușite sau nereușite cazuri; selectarea cazurilor tipice. 2. Cazuri cu variație maximală. 3. Cazuri deosebit de intense. 4. Cazuri care sunt cât se poate de diferite, pentru a se arăta amploarea variației și diferențierii în practică. 5. Cazuri critice, cu opinii și experiență deosebite. 6. Cazurile sunt alese după cum este convenabil. Conform lui Miles și Huberman (1994), cercetătorii calitativi lucrează de regulă cu grupuri mici de informatori și îi studiază amănunțit, în mediul lor de origine.

În cercetarea de față, o serie de decidenți din prezent și trecut au fost intervievați cu privire la înțelegerea pe care o au asupra istoriei, percepția proceselor politice interne și externe, punctele de vedere despre cultura locală și altele. Intenția a fost să colectăm informații din diferite puncte de vedere cu privire la aceleași chestiuni. Astfel, strategia variației maximele a fost considerată potrivită în această cercetare.

3.5 Profilul grupului țintă

Grupul persoanelor intervievate include 12 participanți care au ocupat poziții-cheie în guvernele din trecut și prezent ale Guineei Ecuatoriale. Persoanele intervievate includ miniștri în guvern, funcționari publici cu experiență, ambasadori, diplomați și oameni de afaceri, precum și funcționari cu experiență în agenții ale ONU. Eșantionul intervievat include opt bărbați și patru femei, care aparțin unor grupuri etnice diferite, cu vârsta cuprinsă între 33 și 72 de ani. Focus grupul a inclus cinci participanți, majoritatea în intervalul de vârstă 30-40 de ani, din grupuri etnice diferite. Toți participanții la focus grup lucrează în prezent în Ministerul de Externe al Guineei Ecuatoriale și beneficiază de experiență internațională semnificativă.

3.6 Metoda analizei de date: analiza conținutului

Metoda analizei de date utilizată în prezenta cercetare a fost preluată din teoria fundamentată și poartă denumirea de „codare”. Metoda codării se mai numește „categorizare” (Shkedi, 2003). Conform lui Strauss și Corbin (2015), codarea descrie seria de operațiuni prin care datele sunt descompuse, conceptualizate și compilate în noi modalități și reprezintă un proces central prin care se construiesc teorii din date. Codarea este un proces organizat care le permite cercetătorilor să reconstruiască și să controleze datele cercetării. Pot fi folosite și alte modalități de organizare a datelor, însă acestea se presupune că vor conduce la același fir argumentativ.

CAPITOLUL 4: Rezultate

4.1 Rezultate desprinse din întrebarea de cercetare nr. 1

Care sunt schimbările pe plan economic, social și diplomatic care s-au petrecut în Guineea Ecuatorială după descoperirea resurselor naturale?

Analiza de conținut a vizat datele colectate prin interviurile semi-structurate cu membri actuali și din trecut ai guvernului și cu oficiali la nivel înalt, dar și prin analiza de document. Analiza de conținut a dat naștere la două teme, fiecare cu câte

trei categorii. Tabelul 3.1 prezintă temele și categoriile care au reieșit din analiza de conținut.

Tabelul 4.1

Schimbări petrecute în GE după descoperirea petrolului și gazelor

Tema 1	Tema 2
Schimbări politice și economice	Schimbări sociale și culturale
1. De la dependență la independență: <i>‘După descoperirea petrolului, noi ajutăm alte țări’.</i>	1. Structura tradițională a familiei: <i>‘Descoperirea petrolului a determinat structura tradițională a familiei’.</i>
2. Implicații asupra decidenților: <i>‘Odată cu descoperirea resurselor naturale, concepția decidenților s-a schimbat’.</i>	2. Etnicitatea în mediul aflat în schimbare: <i>‘Descoperirea petrolului generează interese comune’.</i>
3. Îmbunătățirea nivelului de trai: <i>‘Odată cu descoperirea petrolului, oamenii au simțit bucurie și nerăbdare față de schimbarea iminentă’.</i>	3. Crearea identității naționale: <i>‘Puterile coloniale au încercat să estompeze identitatea națională’.</i>

4.2 Rezultate desprinse din întrebarea de cercetare nr. 2

Care sunt trăsăturile unice ale mediului cultural și economic al Guineei Ecuatoriale moderne?

Analiza de conținut a vizat datele colectate prin interviurile semi-structurate cu membri actuali și din trecut ai guvernului și cu oficiali la nivel înalt, dar și prin analiza de document. Analiza de conținut a dat naștere la două teme, fiecare cu câte două categorii. Tabelul 3.3 prezintă temele și categoriile care au reieșit din analiza de conținut.

Tabelul 4.2

Trăsăturile unice ale mediului cultural și economic al GE

Tema 1	Tema 2
Caracteristici ale mediului economic	Caracteristici ale mediului cultural
1. Cultura afacerilor: <i>‘A fost ca și cum am hrăni o persoană înfometată’.</i>	1. Cultura societății guineene: <i>‘Aici există o problemă de etică a muncii’.</i>

2. Mediul de afaceri: <i>‘Țările din regiunea Africii Centrale au o mentalitate de afaceri unică’.</i>	2. Afinitatea pentru tradiție: <i>‘Absența culturii tradiționale este o trăsătură proeminentă’.</i>
--------------------------------------------------------------------------------------------------------	-----------------------------------------------------------------------------------------------------

4.3 Rezultate desprinse din întrebarea de cercetare nr. 3

Care sunt relațiile economice interculturale dintre GE și comunitatea internațională?

Analiza de conținut a vizat datele colectate prin interviurile semi-structurate cu membri actuali și din trecut ai guvernului și cu oficiali la nivel înalt, dar și prin analiza de document. Analiza de conținut a dat naștere la trei teme, fiecare cu câte două categorii. Tabelul 3.5 prezintă temele și categoriile care au reieșit din analiza de conținut.

Tabelul 4.3

Relațiile economice interculturale dintre GE și comunitatea internațională

Tema 1	Tema 2	Tema 3
Relațiile economice	Diplomația	Relațiile interculturale
1. Relațiile economice înainte de descoperirea resurselor naturale: <i>‘GE cerșea donații și ajutor’.</i>	1. Diplomația regională: <i>‘GE este considerată un jucător foarte important în sub-regiune’.</i>	1. Diplomația culturală: <i>‘cultura ca diplomație’.</i>
2. Relațiile economice după descoperirea resurselor naturale: <i>‘mulți actori vor să profite de beneficiile creșterii’.</i>	2. Diplomația internațională: <i>‘O dovadă a noii diplomații o reprezintă, de exemplu, calitatea de membru al Consiliului de Securitate’.</i>	2. Importanța imaginii internaționale: <i>‘O imagine pozitivă este esențială, iar noi facem multe eforturi în acest sens’.</i>

4.4 Discuția cu focus grupul

Focus grupul a fost invitat să abordeze două întrebări cu privire la modelul funcțional propus pentru Africa Centrală. Informațiile culese din discuții au fost

aranjate, în măsura în care acest lucru a fost posibil, în categorii care s-au desprins din interviurile personale.

Întrebările sunt:

- Ce recomandări i-ați face unui stat, unei organizații internaționale sau unei corporații de business care dorește să lucreze în țară, dar nu cunoaște cultura locală?
- Care ar putea fi componentele unui model de diplomație economică interculturală pentru Africa Centrală (în cazul Guineei Ecuatoriale)?

Tabelul 4.4

Teme și categorii rezultate din discuțiile cu focus grupul

Teme	Categorii
Tema 1: Componentele modelului de diplomație economică interculturală pentru Africa Centrală	Cultura de business: <i>‘Tindem să amestecăm viața profesională cu cea personală’.</i>
	Diplomația afacerilor: <i>‘Să se înțeleagă mediul geopolitic’.</i>
	Diplomația culturală: <i>‘Prin activități culturale, străinii ar putea să ne cunoască’.</i>
	Diplomația regională <i>‘ne permite să ne creștem influența’.</i>
Tema 2: Recomandări pentru a lucra în Africa Centrală	Mediul de afaceri: <i>‘Suntem o piață aparte, cu trăsături unice’.</i>
	Cultura societății guineene: <i>‘Nepotismul este foarte pronunțat în cultura noastră, iar acest lucru reprezintă o problemă’.</i>

4.5 Rezultate sumative

Secțiunea dedicată rezultatelor include subiecte care au fost întâlnite în timpul interviurilor detaliate, în analizele de document și în discuțiile cu focus grupul. Dintre toate rezultatele, au fost selectate cele integrative relevante pentru cercetarea de față și

au fost discutate în secțiunea următoare. În continuare, prezentăm o listă a rezultatelor, aranjate conform întrebărilor de cercetare:

Rezultate integrative desprinse din întrebarea de cercetare nr. 1

Care sunt schimbările pe plan economic, social și diplomatic care s-au petrecut în Guineea Ecuatorială după descoperirea resurselor naturale?

- a. De la dependență la independență: GE a devenit independentă din punct de vedere financiar și economic și s-a transformat dintr-o țară cu preocupări de supraviețuire într-una care le poate susține pe altele.
- b. Implicații asupra decidenților: atitudinea decidenților s-a schimbat: mai multă cooperare economică cu comunitatea internațională și, în același timp, o atenție sporită acordată opiniei publice în interiorul țării.
- c. Îmbunătățirea nivelului de trai: descoperirea petrolului a avut un impact pozitiv asupra vieții în interiorul țării; astfel, viitorul arată mai promițător.
- d. Structura tradițională a familiei: structura ocupațională a familiei s-a schimbat. Familia continuă să se dedice ajutorării membrilor săi, iar acest fenomen are implicații sociale importante.
- e. Etnicitatea în mediul aflat în schimbare: descoperirea petrolului a redus tensiunile etnice. Toată lumea are șansa de a reuși datorită abilităților personale, și nu grație afilierii tribale.
- f. Crearea identității naționale: guvernul se confruntă cu o situație complicată privind crearea și consolidarea identității naționale și reducerea afilierii și influenței tribale.

Rezultate integrative desprinse din întrebarea de cercetare nr. 2

Care sunt trăsăturile unice ale mediului cultural și economic al Guineei Ecuatoriale moderne?

- a. Cultura afacerilor: dezvoltarea economică rapidă a dat naștere la cooperarea cu numeroase țări, dar persistă falii culturale și diferențe în materie de mentalitate de business.
- b. Mediul de afaceri: după schimbările economice s-a creat un mediu de afaceri cu oportunități economice atractive. Se impune cunoașterea diferențelor dintre culturi și trăsăturilor particulare ale mediului de afaceri. Trebuie luate în calcul interesele locale.

- c. Cultura societății guineene: cultura locală este caracterizată de un capital uman slab pregătit și cu o etică a muncii precară. Oamenii educați vor să lucreze doar pentru guvern sau în industria petrolului. Există o percepție împărtășită conform căreia oamenii ar trebui să beneficieze de servicii publice gratuite, iar veniturile din petrol ar trebui să le revină tuturor. Se pune preț pe cunoașterea și expertiza străină.
- d. Afinitate pentru tradiție: colonialismul a înlăturat tradițiile locale. Și în prezent, schimbările privind limba, cultura și religia sunt evidente. De asemenea, dezvoltarea în ritm accelerat a avut un efect devastator asupra agriculturii tradiționale.

Rezultate integrative desprinse din întrebarea de cercetare nr. 3

Care sunt relațiile economice interculturale dintre GE și comunitatea internațională?

- a. Relațiile economice înainte de descoperirea resurselor naturale: GE nu a jucat un rol semnificativ în politica regională sau globală. GE era izolată, depindea de donații și avea dificultăți în obținerea împrumuturilor pe piețele internaționale.
- b. Relațiile economice după descoperirea resurselor naturale: relațiile economice cu comunitatea internațională s-au îmbunătățit. GE a devenit mai independentă și și-a transformat poziția inferioară într-una de putere. Atitudinea de ansamblu pe scena relațiilor internaționale față de GE s-a schimbat, deși au apărut criticile la adresa conducerii țării.
- c. Diplomația regională: GE a devenit un jucător în politica africană. GE contribuie la proiecte umanitare și se implică în proiectele Uniunii Africane. Statutul său îmbunătățit reiese și din calitatea de gazdă a unor summit-uri ale Uniunii Africane. Integrarea regională contribuie la economie, la imaginea internațională și la creșterea influenței politice.
- d. Diplomația internațională: pentru GE, este importantă creșterea prezenței sale pe scena relațiilor internaționale și participarea la foruri globale. Statele folosesc instrumente diplomatice pentru a-și promova interesele economice, ceea ce trebuie să facă și GE.
- e. Diplomația culturală: relațiile interculturale cu comunitatea internațională nu sunt reciproce. Faliile existente dau naștere la critici injuste la adresa

GE și la o implicare excesivă a actorilor internaționali. Cunoașterea culturii locale și înțelegerea culturală reciprocă sunt esențiale. Statele joacă un rol în promovarea înțelegerii culturale.

- f. Importanța imaginii internaționale: imaginea internațională este importantă pentru decidenți. Țara face eforturi pentru a-și crea o imagine pozitivă. Guineenii consideră că imaginea negativă este un obstacol în calea dezvoltării și integrării internaționale. GE participă la evenimente și foruri internaționale, cu speranța de a-și îmbunătăți imaginea.

CAPITOLUL 5: CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI

5.1 Concluzii desprinse din întrebarea de cercetare nr. 1

Rezultatele acestui studiu arată că descoperirea resurselor naturale a transformat GE într-o țară de sprijin, pe cale să-și contureze o nouă politică externă și o strategie de diplomație economică. Mai mult decât atât, rezultatele indică faptul că descoperirea resurselor naturale este asociată cu o schimbare de atitudine din partea decidenților. Desigur, noile realități i-au determinat pe decidenți să înțeleagă că mediul cultural global se așteaptă la o transparență deplină a activităților guvernului. De asemenea, descoperirea petrolului se asociază unui efect pozitiv imediat asupra nivelului de trai și unei creșteri a așteptărilor cu privire la o mai bună situație economică.

Rezultatele mai arată că descoperirea resurselor naturale a condus la schimbări profunde care se află încă într-o fază incipientă și sunt asociate intensificării sentimentului de unitate națională și de mândrie în rândul populației Guineei. Cu toate acestea, intoleranța etnică rămâne dominantă, dar se remarcă un proces de consolidare a identității naționale. Datele culese pentru cercetarea de față arată că îmbinarea etnicității flexibile și a naționalismului deschis în Africa Centrală reduce incidența disputelor la granițe și sporește stabilitatea regională și potențialul economic.

5.2 Concluzii desprinse din întrebarea de cercetare nr. 2

Rezultatele acestei cercetări arată că descoperirea resurselor naturale a condus la schimbări sociale rapide și la necesitatea de a contura o diplomație economică interculturală, pentru maximizarea oportunităților generate de descoperirea petrolului în GE. Totodată, rezultatele indică faptul că descoperirea resurselor naturale a creat oportunități economice care necesită o schimbare de strategie diplomatică, de la o economie națională la diplomația economică interculturală. Datele colectate în cadrul acestei cercetări demonstrează că descoperirea resurselor naturale s-a dovedit a fi o provocare. Există acum tensiuni legate de creștere între economia tradițională a GE – caracterizată de o etică a muncii precară și de nepotism – și o economie bazată pe aptitudini, cunoștințe și formare profesională corespunzătoare. Rezultatele mai arată

că descoperirea resurselor naturale este asociată cu abandonarea economiei tradiționale și cu adoptarea economiei internaționale.

Cercetarea noastră abordează trăsăturile economice și culturale ale EG moderne, ca urmare a descoperirii petrolului, precum și schimbările economice care au urmat. Schimbările economice au transformat GE într-o țară cu oportunități pentru numeroși potențiali parteneri.

5.3 Concluzii desprinse din întrebarea de cercetare nr. 3

Rezultatele acestei cercetări indică faptul că descoperirea resurselor naturale a promovat o schimbare a imaginii GE pe plan internațional. Se remarcă o modificare evidentă la nivel național, de la o țară cu o importanță politică și economică marginală, la una cu potențialul de a deveni un jucător important pe scena relațiilor economice internaționale. Rezultatele mai arată că descoperirea resurselor naturale a condus la schimbări de politică economică, țara trecând de la economia locală tradițională la diplomația economică interculturală. Totodată, descoperirea resurselor naturale este asociată îmbunătățirii politicii regionale și, prin urmare, promovării statutului diplomatic al GE în regiune. În mod evident, rezultatele arată că descoperirea resurselor naturale este legată în mod direct de avansul înregistrat de GE în politica globală, ca o economie influentă care are nevoie fără întârziere de o strategie de diplomație economică. Rezultatele certifică faptul că descoperirea resurselor naturale a creat șansa de a afișa norme culturale și, prin urmare, de a îmbunătăți înțelegerea culturală reciprocă. Datele culese în cercetarea de față arată că descoperirea resurselor naturale este legată de o mai bună transparență a guvernării, o activitate intensă de diplomație publică și o prezență consolidată în foruri internaționale. Aceste activități, pe lângă faptul că este de așteptat că vor îmbunătăți imaginea internațională a GE, contribuie la promovarea intereselor economice ale țării. Această întrebare de cercetare vizează relațiile economice interculturale dintre GE și comunitatea internațională după descoperirea resurselor naturale. Odată cu descoperirea petrolului, imaginea regională și internațională a GE au devenit factori importanți în vederea atragerii investițiilor străine și conturării sentimentului de mândrie națională.

Pentru populația Guineei, atenția acordată de comunitatea internațională ca urmare a descoperirii petrolului reprezintă o oportunitate să își expună cultura locală

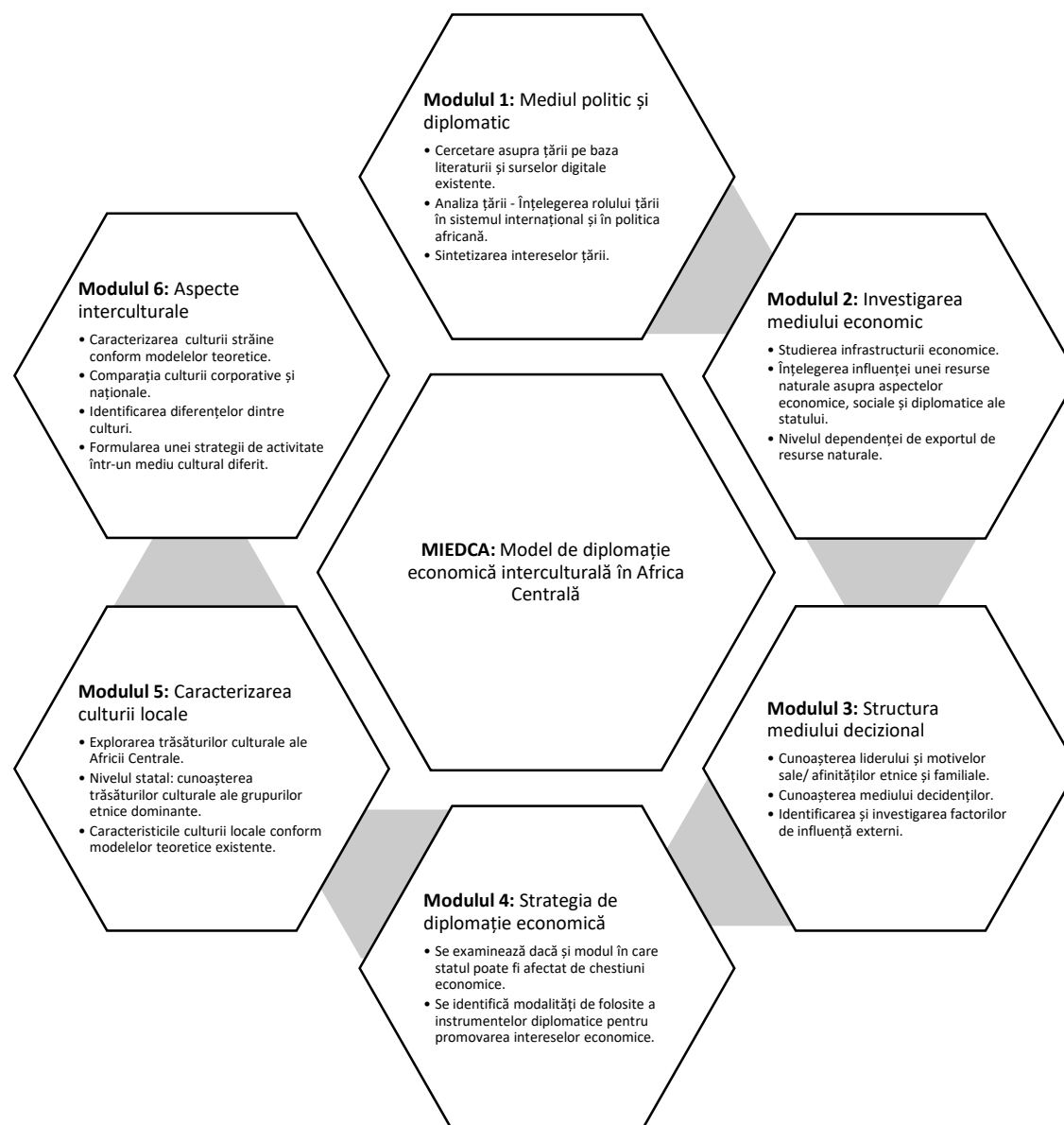
și să sporească înțelegerea reciprocă. Guineenii înțeleg că trebuie să îi ajute pe străini să le cunoască cultura locală și, în același timp, că trebuie să se deschidă cunoașterii altor culturi. Pentru guvern, imaginea internațională reprezintă o prioritate. Decidenții înțeleg că o imagine internațională mai bună va contribui la creșterea economică prin atragerea investițiilor străine și dezvoltarea unor noi colaborări pe plan economic.

5.4 Concluzii conceptuale: revizitarea diplomației economice interculturale în Africa Centrală

Cercetarea a permis dezvoltarea unei strategii bazate pe dovezi pentru o politică economică interculturală în țările din Africa Centrală. Ca urmare a descoperirii unei resurse naturale semnificative pe teritoriul acestora, o asemenea politică ar crește potențialul economic al statului și al entităților din mediul de business. Cercetarea oferă instrumente care pot fi modelate pentru a derula activități în zonă. Figura 5.1 ilustrează Modelul de diplomație economică interculturală în Africa Centrală (MIEDCA).

Figura 5.1

MIEDCA- Model de diplomație economică interculturală în Africa Centrală



Modelul de diplomație economică interculturală în Africa Centrală (MIEDCA), așa cum este prezentat în Figura 5.1, le oferă un nou cadru conceptual actorilor internaționali care sunt interesați să activeze în regiune, dar și țărilor și organizațiilor central-africane care doresc să colaboreze cu actori externi. Dat fiind că păstrarea contactului permanent cu ministerele reprezintă principala trăsătură a activității din regiune, modelul poate fi implementat și de entități din mediul de business. Modelul combină recomandări locale și experiența practică timp de mai mulți ani cu teoriile relațiilor internaționale existente, economia și cercetarea interculturală.

Modelul cuprinde următoarele șase module. Modelul oferă o metodă a fluxului de activitate care permite culegerea și analiza informațiilor, înțelegerea trăsăturilor regionale și instrumente utile în formularea unei strategii proactive optime.

Modulul 1: Mediul politic și diplomatic

După ce se selectează statul sau zona țintă, următorul pas este culegerea de informații. În acest sens, înainte de a ajunge în regiune, informația se obține din literatura existentă, de pe internet sau din alte surse digitale. Informația va fi analizată pentru a înțelege poziția țării în sistemul internațional și varietatea forțelor care o afectează. Scopul este de a avea o sinteză preliminară a intereselor țării pe scena relațiilor internaționale.

Modulul 2: Investigarea mediului economic

Scopul principal al acestei etape este de a studia structura economiei locale, pe baza informațiilor oficiale publicate de stat sau de organizații internaționale. Informația colectată va fi utilizată pentru a studia și a înțelege mecanismul de influență al unei resurse naturale asupra statului, sub aspect economic, social și diplomatic. Următorii doi parametri economici trebuie să fie recunoscuți și studiați: 1) gradul de dependență al economiei statului de exportul de resurse naturale; 2) nivelul de expunere a economiei la fluctuații ale prețurilor mărfurilor și la ratele de schimb ale resursei sale naturale.

Modulul 3: Structura mediului decizional

Majoritatea țărilor din Africa Centrală sunt republici prezidențiale. Această manieră de guvernare semnifică faptul că președintele este liderul central și deține atribuții guvernamentale extinse. De cele mai multe ori, înțelegerea motivelor și considerentelor președintelui, inclusiv a celor personale, precum și familiaritatea cu factorii care îl înconjoară, vor facilita înțelegerea comportamentului statului. Cunoașterea președintelui începe prin profilul de leadership. Este esențial să se cunoască felul în care istoricul personal al liderului se combină cu istoria țării și a regiunii. De asemenea, afilierea etnică a acestuia și conexiunile sale cu grupul etnic și familia extinsă trebuie să fie înțelese.

Modulul 4: Strategia de diplomație economică

Diplomația economică include numeroase instrumente puse la dispoziția statelor și organizațiilor internaționale care caută să desfășoare activități în Africa Centrală. La nivel politic, se recomandă elaborarea unei strategii de diplomație economică și examinarea posibilităților de a influența statul prin mecanisme de presiune economică și stimulente. La nivel economic, posibilitatea de a promova interese economice se explorează prin presiune politică, stimulente sau sprijin pe scena relațiilor internaționale.

Pe de altă parte, pentru țările din Africa Centrală, utilizarea instrumentelor de diplomație economică este o oportunitate în vederea câștigării sprijinului în diferite foruri internaționale. Acest sprijin poate fi obținut, în forurile internaționale, cu ajutorul actorilor care acționează pe teritoriul lor.

Modulul 5: Caracterizarea culturii locale

Cheia unei activități încununată de succes în zonă o reprezintă adaptabilitatea la un mediu cultural diferit. Pentru a se putea depăși diferențele culturale dintre societăți cu norme diferite, se recomandă studierea trăsăturilor culturale ale regiunii Africii Centrale. Studiul se realizează cu ajutorul literaturii de specialitate, al rezultatelor prezentei cercetări și al informațiilor obținute din surse locale.

Modulul 6: Aspecte interculturale

Scopul acestei etape este de a caracteriza intersecțiile interculturale și de a crește înțelegerea reciprocă în vederea colaborării. Cultura străină va fi caracterizată conform modelelor teoretice, cu aceleași instrumente utilizate pentru caracterizarea culturii în țara africană. Se va realiza o comparație între diferite culturi naționale și se va crea un cadru pentru identificarea diferențelor și falciilor dintre culturi. Pe baza datelor obținute se vor formula o strategie și recomandări pentru a activa într-un mediu cultural diferit.

5.5 Implicații practice și recomandări

Rezultatele cercetării reprezintă instrumente valoroase pentru cei care doresc să activeze în Africa Centrală. Cercetarea oferă o descriere concisă a contextului istoric și cultural al regiunii. Familiarizarea cu regiunea, istoria, geografia și cultura sa

le este recomandată localnicilor și străinilor. Mulți locuitori din Africa Centrală sunt de părere că străinii le subestimează cultura. Acest fenomen este considerat ca fiind o dovadă de aroganță, de reticență față de studierea culturii locale și de neînțelegere a regiunii. Cercetarea definește trăsăturile culturale și de business ale mediului de lucru din regiune. Pe lângă faptul că folosește instrumente teoretice existente, cercetarea propune un model cu ajutorul căruia pot fi evaluate culturile. Cercetarea descrie relațiile economice dintre GE și comunitatea internațională, precum și modul în care decidenții locali percep acest aspect. Descrierile sunt instrumente esențiale pentru planificarea efectivă a unei strategii de diplomație economică. Modelul dezvoltat în cercetarea de față reprezintă un instrument practic bazat pe date. Derularea activității în conformitate cu modelul va ajuta la studierea regiunii, va îmbunătăți comunicarea interculturală și va contribui la depășirea obstacolelor care decurg din lipsa înțelegerii reciproce. Noile realități economice au găsit GE nepregătită să facă față provocărilor lumii actuale a muncii. Economia era bazată pe sectoarele tradiționale, tipice regiunii central-africane, și pe o forță de muncă cu abilități profesionale insuficiente. Pentru a adapta economia GE la realitățile lumii moderne, guvernul trebuie să susțină dezvoltarea profesională a resurselor umane și să încurajeze crearea altor sectoare economice, pe lângă cel al petrolului.

5.6 Limitele cercetării

Vom enunța patru limite ale cercetării. Prima izvorăște din faptul că vorbim despre o cercetare calitativă, iar numărul informatorilor nu este foarte mare. O a doua limită ține de instrumentele de cercetare: interviuri, analize de document și focus grup. S-au folosit diferite instrumente de cercetare pentru a rafina validitatea datelor. Cu toate acestea, utilizarea unor instrumente de cercetare suplimentare, precum o metodologie cantitativă aplicată unui grup țintă mai extins, poate diversifica rezultatele. O a treia limită o reprezintă postura cercetătorului. S-au făcut eforturi considerabile pentru a identifica informatorii pe „Calea de aur”, prin angajament, integrare și empatie, pe de-o parte, și printr-o gândire critică obiectivă și logică, pe de altă parte. Cea de-a patra limită este capacitatea cercetării de a fi generalizată, care are, în cazul de față, o semnificație duală. Prima o reprezintă abilitatea de a generaliza pornind de la grupul țintă și mergând către populația, în ansamblu. Cea de-a doua este generalizarea concluziilor trase pe baza datelor din GE în cazul altor state central-africane.

5.7 Contribuții la stadiul actual al cercetării

Cercetarea contribuie la cunoașterea actuală din domeniul relațiilor internaționale în Africa Centrală. Rezultatele și concluziile acestei cercetări consolidează teoriile existente și le oferă acestora un exemplu unic, semnificativ, dintr-o zonă geografică ce nu s-a aflat în centrul atenției. Folosind surse și informatori locali, cercetarea prezintă o imagine precisă a intereselor locale și a interpretării locale a evenimentelor din trecut, a proceselor diplomatice și a chestiunilor economice. Cercetarea îmbogățește cunoașterea actuală a manierei de înțelegere a istoriei de către localnici, prin numeroase detalii autentice. În multe privințe, aceste opinii sunt diferite de viziunea conturată de literatura cunoscută. Concluziile și modelul teoretic din domeniul relațiilor internaționale sunt foarte importante în vederea formulării unei strategii de diplomație economică potrivite mediului cultural și de business al Africii Centrale. Sub aspect cultural, se remarcă o contribuție importantă la stadiul actual al cunoașterii, prin descrierea trăsăturilor culturale ale GE și ale regiunii central-africane. Cercetarea dezvăluie aspecte noi ale culturii locale și contribuie la definirea caracteristicilor acesteia. Aceste informații permit analizarea normelor culturale și a valorilor, cu un grad sporit de precizie. Acestea vor putea fi asimilate de modelele teoretice existente folosite pentru studierea culturilor sau pentru compararea culturilor naționale și a societăților diferite.

5.8 Cercetări viitoare

Țările din Africa Centrală sunt relativ tinere și, cel puțin conform percepțiilor, nu și-au găsit încă locul în sistemul internațional. Cunoștințele disponibile în cercetările din domeniul relațiilor internaționale cu privire la această regiune trebuie îmbogățite și necesită o mai bună înțelegere a considerentelor liderilor și a intereselor statelor. Cercetarea de față este calitativă și se bazează pe un grup țintă restrâns. Sugerăm ca eventualele cercetări viitoare să se realizeze pe baza unei metodologii cantitative, cu un grup țintă mai extins. În cadrul acestei cercetări s-a remarcat nevoia de a înțelege suplimentar relația post-colonială dintre Africa Centrală și Europa, precum și interesele actuale ale părților implicate. Recent, regiunea s-a aflat pe agenda politică și economică și există așteptări ca aceasta să devină mai atractivă, odată cu schimbările în raporturile de putere dintre actorii internaționali principali.

ANEXA I: Indexul general al tezei

Table of Contents

Abstract	iii
Acknowledgements.....	v
Table of Contents	vii
List of Tables.....	xi
List of Figures	xi
INTRODUCTION	1
CHAPTER I: THEORETICAL PERSPECTIVES	12
Preview	12
I.1 Main Theories Underpinning This Research	14
<i>I.1.1 Dependency and World System theories.....</i>	<i>14</i>
<i>I.1.2 Realism.....</i>	<i>22</i>
<i>I.1.3 The Hofstede Model and Intercultural Evaluation</i>	<i>25</i>
I.2 Africa in International Relations	32
<i>I.2.1 Africa in the International System</i>	<i>32</i>
<i>I.2.2 Africa and the European Union.....</i>	<i>35</i>
<i>I.2.3 Foreign Interests in Postcolonial Central Africa</i>	<i>39</i>
I.3 Central Africa and Equatorial Guinea	44
<i>I.3.1 Central Africa: Views of Historical and Economic Perspectives</i>	<i>44</i>
<i>I.3.2 Equatorial Guinea: A Small Country with Big Potential</i>	<i>49</i>
I.4 Economic and Cultural Diplomacy	54
<i>I.4.1 Economic Diplomacy: Tools for Achieving National Goals.....</i>	<i>54</i>
<i>I.4.2 Cultural Diplomacy: Diplomacy between Cultures.....</i>	<i>58</i>
I.5 Cross-Cultural Encounters	61
<i>I.5.1 The Cultural Characteristics of Central Africa.....</i>	<i>61</i>
<i>I.5.2 The Cultural Characteristics of Equatorial Guinea</i>	<i>64</i>
<i>I.5.3 Intercultural Economics.....</i>	<i>68</i>
I.6 Conceptual Framework.....	71
CHAPTER II: METHODOLOGY	77
Preview	77
II.1 The Research Paradigm: Qualitative Approach.....	78

II.2 Case Study	80
II.3 The Research Design	83
II.4 Research Population and Sampling Method	84
<i>II.4.1 The Sampling Method</i>	84
<i>II.4.2 The Research Population Profile</i>	85
II.5 Research Tools	88
<i>II.5.1 Semi-Structured Interviews</i>	88
<i>II.5.2 Document Analysis</i>	91
<i>II.5.3 Focus Group Discussion</i>	93
II.6 Data Analysis	94
<i>II.6.1 The Grounded Theory</i>	94
<i>II.6.2 Method of Data Analysis: Content Analysis</i>	95
II.7 Triangulation, Validity, Reliability, Generalisability	101
<i>II.7.1 Triangulation</i>	101
<i>II.7.2 Validity</i>	102
<i>II.7.3 Reliability</i>	102
<i>II.7.4 Generalisability</i>	103
II.8 The Researcher's Position	104
II.9 Ethics, Trust, and Partnership	105
CHAPTER III: FINDINGS	108
Preview	108
III.1 Findings Emerging from Research Question 1	108
III.2 Findings Emerging from Research Question 2	123
III.3 Findings Emerging from Research Question 3	132
III.4 Focus Group Discussion	143
III.5 Integrative Findings	148
CHAPTER IV: DISCUSSION OF FINDINGS	151
IV.1 Discussion of Findings Emerging from Research Question 1	151
IV.2 Discussion of Findings Emerging from Research Question 2	160
IV.3 Discussion of Findings Emerging from Research Question 3	164
CHAPTER V: CONCLUSIONS AND RECOMMENDATIONS	175
V.1 Conclusions Emerging from Research Question 1	175
V.2 Conclusions Emerging from Research Question 2	175

V.3 Conclusions Emerging from Research Question 3	176
V.4 Conceptual Conclusions: Rethinking Intercultural Economic Diplomacy for Central Africa	177
V.5 Practical Implications and Recommendations	181
V.6 Limitations of the Research.....	183
V.7 Contribution to the Knowledge.....	183
V.8 Future Research	184
APPENDICES	186
1. Appendix 1: Sample of Transcript From Interview: Interviewee No. 1	186
2. Appendix 2: Documents Used in the Document Analysis Process.....	188
2.a Ruling Party PDGE Editorial Note: The Dictatorship of Spanish TV, 17.10.2018	189
2.b Speech of the president, UN general assembly opening, 21.9.2017	190
2.c Speech of the president, opening of African Union summit regarding refugees, 20.6.2019	193
2.d Official communicate of the government of EG, regarding international media campaign undermines the competence of EG to serve as non-permanent member in the UN Security Council, 27.4.2018	198
2.e An official response to opposition allegations in the foreign media about neglecting the Island of Annobon and its residents, 25.9.2018	200
2.f Document of MONALIGE- national movement of GE to the Spanish government, 7.7.1968	200
2.g Speech of the president to the people on the occasion of the new year 2019, 31.12.2018	203
REFERENCES	205

REFERINȚE

- African Development Bank (2013) *African Development Bank Republic of Equatorial Guinea- Country Strategy Paper 2013-2017*. [online]. Disponibil la: https://www.afdb.org/fileadmin/uploads/afdb/Documents/Project-and-Operations/Equatorial_Guinea_-_2013-2017_Country_Strategy_Paper.pdf (Accesat la 13 ianuarie 2019).
- African Development Bank (2020) *African Economic Outlook 2020*. [online]. Disponibil la: <https://www.afdb.org/en/documents/african-economic-outlook-2020>.
- Amin, S. (2014) *Capitalism in the Age of Globalization- The Management of Contemporary Society*. Second. Londra: Zed Books.
- Amin, S. (2015) From Bandung (1955) to 2015: Old and New Challenges for the States, the Nations and the Peoples of Asia, Africa and Latin America. *International Critical Thought*. 5 (4), 453–460.
- Austen, R. A. & Headrick, D. (1983) The Role of Technology in the African Past. *African Studies Review*. 26 (3/3), 163–184.
- Bayne, N. & Woolcock, S. (2017) ‘What is Economic Diplomacy?’, in Nicholas Bayne & Stephen Woolcock (ed.) *The New Economic Diplomacy- Decision Making and Negotiation in International Economic Relations*. 4th edition New York: Routledge. 1–15.
- Dosman, E. J. (2008) *The Life and Times of Raul Prebisch 1901-1986*. 1st edition. Montreal: McGill University Press.
- Frei, C. (2016) Politics Among Nations: Revisiting a Classic. *Ethis & International Affairs*. 30 (1), 39–46.
- Frynas, J. G. (2004) The oil boom in Equatorial Guinea. *African Affairs*. 103 (413), 527–546.
- Government of Equatorial Guinea (2020) *Página Oficial del Gobierno de la República de Guinea Ecuatorial* [online]. Disponibil la: <https://www.guineaecuatorialpress.com/> (Accesat la 13 ianuarie 2020).
- Hays, D. & Wood, C. (2011) Infusing qualitative traditions in counseling research designs. *Journal of Counseling and Development*. 89 (3), 288–295.
- Hofstede, G. (2011) Dimensionalizing Cultures: The Hofstede Model in Context. *Online Readings in Psychology and Culture*. [Online]

- Hofstede, G. & Bond, M. H. (1988) The Confucius connection: From cultural roots to economic growth. *Organizational Dynamics*. 164–21.
- Miles, M. B. & Huberman, A. (1994) *Qualitative Data Analysis*. 2nd edition. Thousand Oaks, CA: Sage Publications.
- Patton, M. Q. (2015) *Qualitative Research & Evaluation Methods*. Fourth Ed. Los Angeles: Sage Publications.
- Ronen, S. & Shenkar, O. (2017) *Navigating Global Business- A Cultural Compass*. First. Cambridge: Cambridge University.
- Rongxing, G. (2012) *Introduction to Intercultural Economics*. New York: Springer.
- Sabar-Ben Yehoshua, N. (1990) *The Qualitative Research*. Tel-Aviv: Masada.
- Schwartz, S. H. (2012) An Overview of the Schwartz Theory of Basic Values. *Online Readings in Psychology and Culture*. [Online]
- Schweller, R. L. (2009) ‘Neoclassical realism, the state, and foreign policy’, in *Neoclassical Realism, the State, and Foreign Policy*. 227–250.
- Shkedi, A. (2003) *Words of meaning: Qualitative research- Theory and practice*. 1st. Tel-Aviv: Tel-Aviv University.
- Soobramanien, T. (2011) ‘Economic Diplomacy for Small and Low Income Countries’, in Nicholas Bayne & Stephen Woolcock (ed.) *The New Economic Diplomacy- Decision Making and Negotiation in International Economic Relations*. 3rd edition Surrey: Ashgate. 187–204.
- Stake, R. E. (2005) ‘Qualitative Case Studies’, in N.K. Denzin & Y.S. Lincoln (ed.) *The Sage handbook of qualitative research*. Thousand Oaks, CA: Sage Publications. 443–466.
- Strauss, A. & Corbin, J. (2015) *Basics of Qualitative Research*. Fourth Ed. Thousand Oaks, CA: Sage Publications.
- Terreblanche, S. (2014) *Western Empires, Christianity and the Inequalities between the West and the Rest*. 1st edition. Londra: Penguin Press.
- UN Economic Commission for Africa (2020) *ECCAS- Economic Community of Central African States*
- Wallerstein, I. (2012) ‘The rise and future demise of the world capitalist system’, in Wesley Longhofer & Daniel Winchester (ed.) *Social Theory Re-Wired: New Connections to Classical and Contemporary Perspectives: Second Edition*. 1st edition New York: Routledge. 143–153.
- Weil, S. (2005) Qualitative Methods in Israel. *Forum: Qualitative Social Research*. 6

(3), .

Wohlforth, W. C. (2016) 'Realism and Foreign Policy', in Steven Smith et al. (ed.) *Foreign Policy*. 3rd edition Oxford: Oxford University Press. 35–54.

World Bank (2020) *Equatorial Guinea Overview* [online]. Disponibil la: <https://www.worldbank.org/en/country/equatorialguinea/overview> (Accesat la 25 martie 2020).

Yosifon, M. (2016) 'Case study', in Naama Sabar-Ben Yehoshua (ed.) *Traditions and Genres in Qualitative Research- Philosophies, Strategies and Advanced Tolls*. Tel-Aviv: Mofet Institute. 179–216.

Young, R. J. C. (2016) *Postcolonialism - An Historical Introduction*. 1st edition. Chichester: Wiley Blackwell.